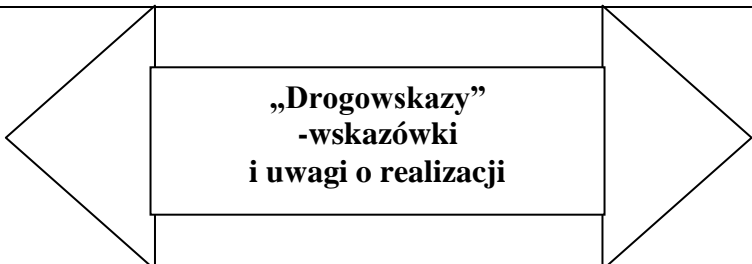

Scenariusz zajęć do programu kształcenia „Myślę- działam- idę w świat”

Autor: Danuta Szymczak	
<p>Klasa II</p> <p>Edukacja: polonistyczna ,matematyczna, przyrodnicza ,plastyczna, techniczna, muzyczna.</p>	<p>Temat lekcji : Jak powstaje rzeka ?</p>
<p>Cel/cele zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> -poszerzanie wiadomości przyrodniczych - rozwijanie umiejętności poprawnego wypowiedziania się uczniów na określony temat, -doskonalenie umiejętności logicznego myślenia matematycznego -kształcenie umiejętności poszukiwania twórczych rozwiązań muzycznych 	<p>Cele zajęć w języku ucznia/ dla ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonam obliczenia matematyczne w zakresie czterech działań - wyszukam w dostępnych źródłach informacji na temat rzeki - poznam budowę rzeki - podpiszę ilustracje odpowiednimi wyrazami - wykorzystam różne przedmioty do przedstawienia odgłosów rzeki
<p>Kryteria sukcesu dla ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaję i nazywam na ilustracjach : źródło ,ujście, dopływy, koryto rzeki - rozwiązuję zadania matematyczne - przedstawiam odgłosy szumiącej rzeki za pomocą instrumentów alternatywnych 	
<p>Podstawa programowa: 1.1)a), 1.1)b),1.1)c), 1.3)a), 1.3)c),1.3)f).1.3)g), 3.1 c) 3.2b, 4.2b),5.4),6.2),7.3),7.5),7.6),9.2a),9.2b),9.3a),</p>	
<p>Metody pracy: pokaz, metoda ćwiczeń i praktycznego działania, burza mózgów ewaluacyjna, zabawa rytmiczna z muzyką.</p>	
<p>Formy pracy: jednolita, grupowa zróżnicowana, zbiorowa</p>	
<p>Środki dydaktyczne: bęben „ocean drum” lub inny naśladowujący deszcz, wodę, opaski na oczy dla każdego dziecka, słowniki przyrodnicze, encyklopedie, kasza, ryż, mak, kukurydza, drobne kamyczki ,fasola, groch ,folia w kolorze niebieskim ,małe kamyczki ,masa mocująca ,pojemnik plastikowy z wodą ,ręczniki frotte dla każdego ucznia ,strzykawki ,słomki plastikowe, kubki plastikowe, kartki techniczne A4</p>	

Przebieg zajęć		
	„Drogowskazy” -wskazówki i uwagi o realizacji	Centra Aktywnej Edukacji

<p>1. Zajęcia, jeśli jest to możliwe należy poprzedzić wycieczką nad rzekę. Podczas wyjścia omawiamy w naturalnym środowisku budowę rzeki. Sprawdzamy, w którym kierunku płynie -wrzucamy do wody suche gałązki. Stajemy twarzą w kierunku, w którym płynie woda. Wskazujemy prawy i lewy brzeg. Obserwujemy roślinność i zwierzęta. Wypowiadamy się na ich temat.</p> <p>2. Wprowadzenie do zajęć w klasie – zabawa „Jak dość do morza?”</p> <p>Wszyscy uczniowie poza jednym dzieckiem stoją w kręgu z zawiązanymi oczami. Uczeń, który nie ma opaski na oczach staje w wybranym przez siebie miejscu sali i wydaje na instrumencie dźwięki (najlepiej użyć do tej zabawy bęben „ocean drum” lub inny instrument naśladujący deszcz, wodę, może być grzechotka). Następnie udaje się po cichutku na środek sali i mówi do pozostałych uczniów : „Przepraszam jak dość do morza?” Wtedy uczniowie zdejmują opaski i idą do miejsca, z którego ich zdaniem dochodził dźwięk naśladujący szum morza. Kto właściwie wskazał miejsce lub był najbliższy niego, może w następnej rundzie przejąć rolę prowadzącego zabawę.</p> <p>3. Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi krzyżówkę i poleca wpisać w puste kratki wyrazy oznaczające rysunki. Załącznik 1.</p>	<p>przyrodniczo- matematyczna</p> <p>artystyczno- ruchowa</p> <p>polonistyczno- komunikacyjne</p>
--	---

				R	Y	B	A				
				Z	A	P	O	R	A		
S	T	A	T	E	K						
				K	U	T	E	R			
W	E	D	K	A							

Po rozwiązaniu krzyżówki wybrany uczeń zapisuje hasło na długim niebieskim pasku papieru. Nauczyciel poleca samodzielnie, metodą burzy mózgów napisać skojarzenia z wyrazem „Rzeka”. Odpowiedzi uczniowie odczytują i przyklejają do paska papieru. Określenia, które się powtarzają przyklejamy obok siebie. Tworzymy zbiory takich samych odpowiedzi.

4. Próby sformułowania przez uczniów celów zajęć, określenie kryterium sukcesu. Zapis na tablicy.

5. Rozwiązywanie działań matematycznych.

Uczniowie otrzymują kartki z zapisanymi działaniami matematycznymi, Załącznik 2. Po wykonaniu obliczeń dobierają się w grupy na podstawie uzyskanych wyników.

Następnie każda grupa losuje kartonik, na którym zapisany jest wyraz.

ŹRÓDŁO
UJŚCIE
KORYTO
DOPLYW
BRZEG

Nauczyciel poleca wykorzystać zgromadzone w klasie źródła (np.: słowniki, encyklopedie, Internet itd.) w celu zdobycia wiadomości na temat wyrazów zapisanych na kartonikach.

6. Za pomocą metodników grupy informują o wykonanym zadaniu , zgłaszają gotowość do zaprezentowania zdobytych wiadomości. Uczniowie wylosowani do odpowiedzi za pomocą patyczków odczytują informacje na forum klasy. Wypracowany przez grupy materiał zostaje umieszczony na plakacie obok odpowiednich określeń.

7. Przeprawa przez rzekę -zajęcia plastyczno-ruchowe.

Uczniowie za pomocą dotyku rąk doświadczają (badają) budowę zgromadzonych materiałów sypkich (np.: kasza, ryż, mak, kukurydza, drobne kamyczki ,fasola, groch itp. przesypują z rąk do rąk, rozcierają w dłoniach).Po zbadaniu losują kartoniki z wyrazami: prawa, lewa.

Dzieci zdejmują obuwie i odrysowują na kartkach brystolu stopy. Jeśli uczeń wylosował kartonik z wyrazem prawa, odrysowuje prawą stopę, jeśli wylosował kartonik z wyrazem lewa, odrysowuje lewą stopę. Następnie wycinają kontury i przyklejają na nie zebrane materiały sypkie. Na podłodze rozkładamy niebieską folię ,którą mocujemy do podłoża za pomocą taśmy klejącej. Następnie rozkładamy i przytwierdzamy na niej sylwety stóp, po kolei prawą, lewą itd. .Początek zabawy stanowi źródło. Z kamieni (nie mogą być z ostrymi

matematyczno-
przyrodnicze

polonistyczno-
komunikacyjne

matematyczno-
przyrodnicze

polonistyczno-
komunikacyjne

artystyczno-
ruchowa

<p>krawędziami) usypujemy małe wzniesienie. Na końcu umieszczamy pojemnik (może to być duża plastikowa miska) z letnią wodą. Gdy stopy są przyklejone, dzieci rozpoczynają zabawę. Każdy uczeń (oczy ma zasłonięte) wchodzi na „kamienie” bosymi stopami. Nazywa materiał ,po którym przechodzi .Na zakończenie każdy wchodzi do wody .Po wyjściu wyciera stopy na ręcznikach z frotte. Zwycięża dziecko, które podało najwięcej prawidłowych określeń . Po przejściu każdego dziecka zmieniamy stopy z zawartością materiałów.</p>	<p>artystyczno-ruchowe</p>
<p>8. Podpisywanie ilustracji, uzupełnianie zdań z lukami. Nauczyciel prosi uczniów o podpisanie ilustracji odpowiednimi wyrazami i uzasadnienie wybór odpowiedniego obrazka. Załącznik 3 Wylosowani za pomocą patyczków uczniowie udzielają odpowiedzi. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy i poleca uzupełnić luki w tekście Załącznik 4 Grupa I na podstawie zdobytych wiadomości Grupa II na podstawie zdobytych wiadomości i podanych wyrazów.</p>	<p>polonistyczno-komunikacyjne</p>
<p>9. Tworzymy dźwięki na wodzie. Dzielimy uczniów na grupy według kryterium zaproponowanego przez uczniów. Każda grupa otrzymuje miskę z wodą oraz potrzebne materiały. Zadaniem każdej grupy jest stworzenie dźwięków za pomocą: I grupa - wody, balonów i własnych rąk II grupa - wody ,strzykawek (bez igieł) i własnych rąk III grupa- wody, słomek plastikowych i własnych rąk IV grupa –wody , plastikowych kubków i własnych rąk Wszystkie zespoły kolejno prezentują swoje pomysły na forum klasy. Pozostali uczniowie w grupach nazywają dźwięki. Zwycięzcą zostaje ta grupa , która poda najwięcej określeń zbliżonych do propozycji uczniów prezentujących swoje dźwięki.</p>	<p>artystyczno-ruchowe</p>
<p>10. Nauczyciel przypina na tablicy hasło : „Nad wodą należy zachować szczególne środki ostrożności, ” prosi uczniów ,aby zapisali na kartkach argumenty uzasadniające wypowiedź na ten temat.</p>	<p>polonistyczno-komunikacyjne</p>
<p>11. Ewaluacja zajęć. Uczniowie dokończają zdania: Na dzisiejszej lekcji dowiedziałam się.... Chciałbym/chciałabym dowiedzieć się jeszcze na ten temat.....</p>	

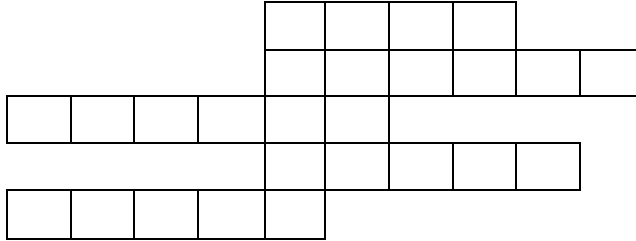
--	--

- 1. Zajęcia opracowano na podstawie książki A. Erkert „Nowe gry i zabawy pobudzające wszystkie zmysły”. Wydawnictwo Jedność Kielce 2013**

„ Jak powstaje rzeka?”

Załącznik 1

W puste kratki wpisz nazwy przedmiotów znajdujących się na ilustracjach.

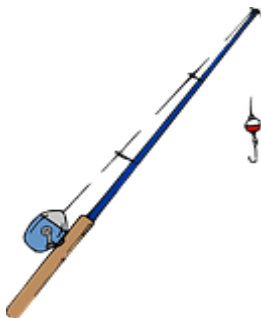
1.

3.

5.

Zdjęcia pochodzą ze strony pixabay

2.

4.

„ Jak powstaje rzeka?”

Załącznik 2 - Wersja trudniejsza

Wykonaj obliczenia

Jeden czynnik jest równy 3. Drugi czynnik jest o 5 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb?	
Jeden czynnik jest równy 4. Drugi czynnik jest o 2 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb?	
Do iloczynu liczb 2 i 5 dodaj iloczyn liczb 2 i 7.	
Pierwszy składnik to liczba 10. Drugi składnik to liczba o 4 większa od pierwszego składnika. Jaka jest suma tych dwóch liczb?	
Odjemna to liczba 50. Odjemnik jest liczbą o 20 mniejszą od odjemnej. Jaka jest różnica tych liczb?	
Pierwszy czynnik jest równy 4. Drugi czynnik jest o 1 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb.	
Do iloczynu liczb 2 i 5 dodaj liczbę 10.	
Odjemna to liczba 100, odjemnik jest liczbą o 20 mniejszą od odjemnej. Podaj różnicę tych liczb.	

Do sprawdzenia

Jeden czynnik jest równy 3. Drugi czynnik jest o 5 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb?	$3 + 5 = 8$ $3 \times 8 = 24$	24
Jeden czynnik jest równy 4. Drugi czynnik jest o 2 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb?	$4 + 2 = 6$ $4 \times 6 = 24$	24
Do iloczynu liczb 2 i 5 dodaj iloczyn liczb 2 i 7.	$2 \times 5 = 10$ $2 \times 7 = 14$ $10 + 14 = 24$	24
Pierwszy składnik to liczba 10. Drugi składnik to liczba o 4 większa od pierwszego składnika. Jaka jest suma tych dwóch liczb?	$10 + (10 + 4) = 24$	24
Odjemna to liczba 50. Odjemnik jest liczbą o 20 mniejszą od odjemnej. Jaka jest różnica tych liczb?	$50 - (50 - 20) = 50 - 30 = 20$	20
Pierwszy czynnik jest równy 4. Drugi czynnik jest o 1 większy od pierwszego. Jaki jest iloczyn tych liczb.	$4 \times (4 + 1) = 4 \times 5 = 20$	20
Do iloczynu liczb 2 i 5 dodaj liczbę 10.	$2 \times 5 = 10$ $10 + 10 = 20$	20
Odjemna to liczba 100, odjemnik jest liczbą o 20 mniejszą od odjemnej. Podaj różnicę tych liczb.	$100 - (100 - 20) = 100 - 80 = 20$	20

„Jak powstaje rzeka ?”

Załącznik 2 Wersja łatwiejsza

Wykonaj obliczenia

$3 \times 8 =$	24
$4 \times 6 =$	24
$10 + 14 = 24$	24
$10 + (10 + 4) = 24$	24
$50 - (50 - 20) = 50 - 30 =$	20
$4 \times (4 + 1) = 4 \times 5 =$	20
$7 + 13 =$	20
$100 - (100 - 20) = 100 - 80 =$	20

„ Jak powstaje rzeka”

Załącznik 3

Napisz co przedstawiają poniższe ilustracje, uzasadnij swój wybór.

.....

.....

„Jak powstaje rzeka?”

Załącznik 4. Wersja trudniejsza

Na podstawie uzyskanych wiadomości uzupełnij tekst.

Początkiem rzeki jest .....Najniższa część dna doliny, w której płynie rzeka nazywa się .....Rzeka ma dwa.....-prawy i lewy.

.....to mniejsze rzeki, które wpływają do rzeki głównej. Miejsce, w którym rzeka wpada do innej rzeki albo morza, to jej .....

„Jak powstaje rzeka ?”

Załącznik 4 Wersja łatwiejsza

Uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

Początkiem rzeki jest .....Najniższa część dna doliny, w której płynie rzeka nazywa się .....Rzeka ma dwa.....-prawy i lewy.

.....to mniejsze rzeki, które wpływają do rzeki głównej. Miejsce, w którym rzeka wpada do innej rzeki albo morza, to jej .....

źródło, koryto, brzegi, dopływy, ujście,

„ Jak powstaje rzeka” ?

Załącznik 5 - Wersja trudniejsza

Opisz budowę rzeki

W puste miejsca wpisz numerki, poniżej ilustracji opisz co oznaczają

- 1 - .....
- 2- .....
- 3 - .....
- 4 - .....
- 5 - .....
- 6- .....
- 7 - .....
- 8 - .....

Jak powstaje rzeka ?

Załącznik 5 - Wersja łatwiejsza

Opisz budowę rzeki

W puste miejsca wpisz numerki, oznaczając poszczególne elementy budowy rzeki.

1 - źródło rzeki

2 - koryto rzeki

3 - prawy brzeg

4 - lewy brzeg

5 - prawy dopływ

6- lewy dopływ

7 – ujście rzeki

8 - strumie